Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/440

6.2.2024.

KOMISIJAS IETEIKUMS (ES) 2024/440

(2024. gada 2. februāris)

par dozu koeficientu izmantošanu efektīvās dozas un ekvivalentās dozas aplēšanai Padomes Direktīvas 2013/59/Euratom vajadzībām

(izziņots ar dokumenta numuru C(2024) 563)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu (turpmāk "*Euratom* līgums") un jo īpaši tā 33. panta otro daļu un 106.a pantu, kurā ir atsauce uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 292. pantu,

apspriedusies ar *Euratom* līguma 31. panta pirmajā daļā minēto ekspertu grupu,

tā kā:

(1) *Euratom* līguma 2. panta b) punkts paredz ieviest vienotus drošuma standartus darba ņēmēju un visas sabiedrības veselības aizsardzībai pret jonizējošā starojuma radītajiem draudiem.

(2) Minētā mērķa sasniegšanai *Euratom* līguma 31. pants Padomei uztic uzdevumu ieviest minētos pamatstandartus, balstoties uz Komisijas priekšlikumu, savukārt 32. pantā paredzēta iespēja minētos pamatstandartus pārskatīt vai papildināt.

(3) Padome ir pieņēmusi vairākas direktīvas, kurās noteikti drošuma pamatstandarti darba ņēmēju, pacientu un visas sabiedrības veselības aizsardzībai pret jonizējošā starojuma radītajiem draudiem; Nesenākā ir Padomes Direktīva 2013/59/Euratom ([1]).

(4) Saskaņā ar Direktīvu 2013/59/Euratom katra eksponētā darba ņēmēja arodeksponētība radiācijai jānovērtē individuāli, balstoties uz mērījumiem. Efektīvo un ekvivalento dozu, kuras pamatā ir šādi mērījumi, aplēš, balstoties uz zinātniski pamatotām vērtībām un attiecībām, proti, dozu koeficientiem, kurus publicē Starptautiskā Radioloģiskās aizsardzības komisija (*ICRP*). Direktīvas 2013/59/Euratom 13. pantā noteikts, ka dalībvalstīm minētie dozu koeficienti ir jāizmanto.

(5) 2022. gadā *ICRP* pabeidza radionuklīdu aroduzņemšanai veltītas publikācijas piecos sējumos (1.–5. daļa) ([2]); tajās iekļauti atjaunināti dozu koeficienti, kas piemērojami arodekspozīcijai no radionuklīdu uzņemšanas, un tās aptver visbiežāk izmantotos radionuklīdus, arī radonu.

(6) Pēc *ICRP* publikācijām Komisija lūdza *Euratom* līguma 31. pantā minēto ekspertu grupu par atjauninātajiem dozu koeficientiem sniegt atzinumu. 2023. gada 28. jūnija atzinumā ekspertu grupa atzina, ka *ICRP* publikācijas un visi tajās minētie dozu koeficienti starptautiskā līmenī ir unikāli un atspoguļo pašreizējo stāvokli jomā, ņemot vērā gan to progresīvo metodiku un piemērošanu plašam radionuklīdu klāstam. Tāpēc ekspertu grupa atbalstīja atjaunināto dozu koeficientu izmantošanu efektīvās dozas un ekvivalentās dozas aplēšanai Padomes Direktīvas 2013/59/Euratom vajadzībām.

([1]) Padomes Direktīva 2013/59/Euratom (2013. gada 5. decembris), ar ko nosaka drošības pamatstandartus aizsardzībai pret jonizējošā starojuma radītajiem draudiem un atceļ Direktīvu 89/618/Euratom, Direktīvu 90/641/Euratom, Direktīvu 96/29/Euratom, Direktīvu 97/43/Euratom un Direktīvu 2003/122/Euratom (OV L 13, 17.1.2014., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj).

([2]) *ICRP* publikācijas Nr. 130 (2015), 134 (2016), 137 (2017), 141 (2019), 151 (2022).

(7) Saskaņā ar *Euratom* līguma 33. panta pirmo daļu katrai dalībvalstij ar normatīviem vai administratīviem aktiem ir jānosaka piemēroti noteikumi, ar kuriem nodrošina pamatstandartu ievērošanu. Tāpēc, lai nodrošinātu relevanto Direktīvas 2013/59/Euratom noteikumu konsekventu īstenošanu visā Savienībā, ir lietderīgi izdot ieteikumus, ar kuriem dalībvalstīs piemērojamos noteikumus saskaņo attiecībā uz to, kā dalībvalstu kompetentās iestādes izmanto atjauninātos *ICRP* dozu koeficientus,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

Dalībvalstīm efektīvās dozas un ekvivalentās dozas aplēšanai no iekšējās eksponētības Direktīvas 2013/59/Euratom vajadzībām būtu jāizmanto *ICRP* publikāciju par radionuklīdu aroduzņemšanu 1.–5. daļa (*ICRP* publikācijas Nr. 130, 134, 137, 141 un 151) un visi tajās minētie dozu koeficienti.

Šis ieteikums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2024. gada 2. februārī

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Kadri SIMSON